

lia, 06.05.09

Tilstede: Jan Motzfeldt Dale fra Oslo kommune, Anne Jensen fra KS, Melissa Edvardsen fra KRD, Helga Anderaa fra BLD, Magnus Mausestaden, Trygve Kalve og Linda M. Allertsen fra SSB

Referat KOSTRA arbeidsgruppemøte 06.05.09

Sak 1. Gjennomgang av mandat

Dokumentasjon: "Mandat 2009"

Kort oppsummeringen av mandatet, ved Trygve Kalve.

Arbeidsgruppene skal:

- Følge utviklingen på sitt område med særlig vekt på å samordne tjeneste- og økonomidata for å sikre kvaliteten på nøkkeltall
- Gi forslag om hvilke nøkkeltall og grunnlagsdata som skal publiseres
- Sikre hensiktsmessig og effektiv dataflyt fra kommunene til staten
- Ta hensyn til kommunenes oppgavebyrde, ved å sikre at rapporteringsomfanget begrenses og at dobbeltrapportering unngås, herunder vurdere muligheten av å bruke eksisterende registre.
- Endringer i rapporteringen fra år til år skal begrunnes (i forhold til oppgavebyrde, relevans og sammenliknbarhet over tid).
- Utvikle og vurdere kvalitetsindikatorer
- Se nærmere på publiserte kvalitetsindikatorer og fortsette utvikling av nye
- Arbeide med indikatorer for brukerrettet informasjon (kø/ventelister for å motta tjenesten etc)
- Gruppene skal vurdere registerbasert personellrapportering innenfor sitt område, i samarbeid med KOSTRAs delprosjekt på området
- Effektiviseringsnettverkene til KS skal gis anledning til å gi innspill om nøkkeltall (særlig kvalitetsindikatorer og ev universell utforming)
- Vurdere behov for revisjons- eller kontrollhandlinger fra revisor på de skjema eller uttrekk som sendes fra kommunen, og ev hva som skal være innhold og omfang i slike handlinger.

Sak 1.2 - Rapportering av personell, skjema vs. filuttrekk

Trygve informerer at det for personell i barnevernsskjema trolig er mest hensiktsmessig å fortsette å benytte skjema 8 (personell, barnevernstjenesten). Dette fordi det er mange små kommuner, der ansatte jobber både med barnevern og NAV (sosialhjelp).

Notat utarbeidet av SSB gjennomgås på neste arbeidsgruppemøte, og vurdering av ev overgang fra skjema til registerbasert personellrapportering vil da være tema.

Sak 2. Informasjon, status barnevernsstatistikk

Kalve informerer om status på barnevernsstatistikken 2008.

- Høsten 2008 ble det publisert nye tabeller for barnevern
- Ved publisering av foreløpige KOSTRA-tall 16. mars var 408 kommuner med for barnevernsstatistikken

- Per dags dato er det 3 kommuner som ikke har sendt inn barnvernsstatistikk for 2008 (frist var 15. januar)
- Onlinerapporteringen til SSB fungerer bra
- SSB har fokus på samarbeid med fagprogramleverandører, for å bedre kvalitet på innsendte data. SSB hadde møte med Visma og Acos i høst, og deltar på brukerforum.
- Det ble oppdaget på filuttrekk, samt i SSB (dataprogrammer som overfører data fra mottak til revisjonssystem) når det gjelder *grunnlag for vedtak*. Tall SSB publiserer for 2008 vil være minimumstall. Det er første året det har vært kontroll på dette feltet, så det er mulig at det har vært manglende rapportering også tidligere år, og dermed minimumstall.

Sak 3. Nye indikatorer og mellomregninger

Arbeidsgruppen går gjennom nåværende indikatorer, og SSB spør om det er behov og ønsker for nye indikatorer. Følgende diskuteres:

- BLD: Det er stort fokus på **akuttplasseringer**, og etterspør mulighet for publisering på dette området. SSB informerer om at det er søkt midler til et prosjekt, for å hente ut data fra fylkesnemnda for å dekke dette området. SSB har ikke fått tilbakemelding fra BLD om dette finansieres.

SSBs barnevernsstatistikk etterspør vedtak for plassering ved nye plasseringer i oppgaveåret. Kvaliteten har vært for dårlig til publisering. Kvaliteten er blitt bedre, men fortsatt ikke god nok til publisering. Fagprogram skiller ofte ikke mellom nye og gamle plasseringer, og data kommer med selv om plassering er fra tidligere år. Ved hjelp av kontroller (som er gjeldene også nå) og samarbeid med fagprogramleverandører håper SSB at kvaliteten på sikt blir god nok slik at det kan publiseres.

Gruppen diskuterer akuttplasseringer på kommunenivå/i KOSTRA. Det er mange små kommuner som har lavt antall akuttplasseringer i løpet av et år. SSB prikker tall under 3, - og det kan medføre at ev indikatorer på akuttplasseringer vil bli prikket ut for en rekke kommuner.

BLD påpeker at det ulike kilder for akuttplasseringer i dag. BLD, Bufetat og fylkesnemndstatistikk, og disse gir forskjellige tall på dette området.

- BLD: Det er stort fokus på **ettervern**, også ifht til lovendring som er under utredning. SSB: Vurdere å ta med en ny indikator for andel unge i alderen 18-22 år per 1000 med barnevernstiltak. Dette vil kunne si noe om denne gruppen, som har ettervernstiltak. Til nå har vi kun 0-17 år og 0-22 år.

Følgende problemstilling diskuteres i gruppa: Hvor relevant er det på kommunesammenheng? Det påpekes at noen kommuner er organisert slik at de gir hjelp til de over 18 år via andre etater enn barnevern. Lav andel med ettervernstiltak vil dermed ikke tilsi at barnevernet gjør en dårlig jobb på dette området.

For små kommuner vil det være vanskelig å kunne gi tall på dette. Tall under 3 prikket ved publisering. Det er kommuner i dag der antall barn med tiltak totalt prikket, og det tilsier at dette tallet må prikket ut for en rekke kommuner.

KS har mottatt tall på unge i alderen 18-22 år med tiltak, etter bestilling fra SSB. De har ønske om å få dette med i årlig publisering, hvertfall for de store kommunene.

- BLD: Det er stort fokus på **individuell plan**, mulighet for å ta med dette i barnevernsstatistikken?
Individuell plan er ikke det samme som tiltaksplan, som barnvernsstatistikken dekker per i dag.

SSB og KS påpeker at det individuell plan dekker flere fagområder, og at dette er en utfordring å måle, - for alle fagområdene.

Dersom det blir endringer i skjema 15 ser SSB for seg at dette skjer etter en større omleggingsprosess. Forrige omlegging skjedde i samarbeid med BLD, og dette er ønskelig ved ev ny endring. SSB påpeker at endringer i skjema medfører mye arbeid i SSB og ikke minst hos fagprogramleverandører og kommuner, og endringer medfører problemer og dårlig kvalitet i starten.

Sak 4. Regnskapsføring i barnevernet

ASSS har oversendt et notat som tar for seg regnskapsføring i barnevernet, der funksjonene 244, 251 og 252 gjennomgås. Det foreslås ny indikator, for å dekke forebyggende tiltak for barn og unge som ikke har barnevernstiltak. Det er uklarerheter i gruppen om dette vil avvike i stor eller mindre grad i forhold til hvordan det registreres i dag.
KS går gjennom notatet på neste møtet, og gruppen diskuterer saken da.

Sak 5. Eventuelt

Sak 5.1 – Rus

KS informerer om rapport fra Fürst og Høvelstad, der de påpeker mistanke om underrapportering av rus som grunnlag for vedtak i barnevernet.

Fra rapporten:

Sak 5.1.1 Resultater fra prøverapporteringen

Kommunenes rapportering til staten (SSB) innen barnevernet er en av de få rapporteringsordningene som baserer seg på individbaserte opplysninger. Blant opplysningene som rapporteres for hvert barn som har vært omfattet av et barneverntiltak i løpet av året, inngår det en beskrivelse av årsakene som har ført til at barneverntiltak ble iverksatt. Barnets eget eller foreldres rusmiddelmisbruk er en av årsakene som det er mulig å registrere. Tall fra SSB viser imidlertid at rusmiddelmisbruk ble oppgitt som årsak i bare rundt 5 prosent av de nye barneverntiltakene i 2007. Dette gir såpass små tall for de fleste kommunene at SSB ikke kan offentliggjøre antall barn som er omfattet av barneverntiltak som følge av et rusmiddelproblem i de enkelte kommunene.

Vi hadde en sterk mistanke om at andelen av barneverntiltakene som er iverksatt som følge av barnets eller foreldrenes rusmiddelmisbruk (muligens som én av flere årsaker), er underrapportert i barnevernstatistikken. For å få en vurdering av denne hypotesen ble utvalgs kommunene/-bydelene derfor invitert til å gå gjennom alle barn med barneverntiltak og foreta en ”ny” vurdering av årsakene. 8 kommuner/bydeler har fulgt denne invitasjonen og rapportert tall som vises i tabell 10. Flere som har rapportert tall for barn med barneverntiltak som følge av rusmiddelproblemer, kommenterer at barneverntjenesten selv var interessert i å få kartlagt dette.

SSB informerer om at det ofte er kun én grunn oppgitt som grunnlag for vedtak. Det er mulig å oppgi flere, men med arbeidet med revisjon ser vi at det er få kommuner og saker som har flere oppgitt. Det er ofte hovedkategorier som ”foreldres manglende omsorgsevne ellers” og ”forhold i hjemmet, særlige behov” som blir registrert.

Det bør i større grad informeres til kommuner at flere årsaker/grunnlag bør oppgis, - og at det som er mest presist bør registreres.

Se for øvrig informasjonspunkt om grunnlag for vedtak i sak 2.

Sak 5.2 – Statistikkbanken

BLD ønsker totaltall i statistikkbanken for KOSTRA. SSB er enig i dette. Slik det er nå må man i flere tabeller selv ta ut tall i excel og summere kommunetall for å få totaltall. Sumfelt må legges inn spesielt ved produksjon av statistikkbanktabeller, og for alle tabellene i Statistikkbanken (KOSTRA) er ikke dette blitt gjort. SSB tar dette videre til ansvarlige, og undresøker om dette er mulig å endre på.

Sak 5.3 – Ventetid for tiltak

KS sier det er ønskelig med statistikk over ventetid før tiltak iverksettes, da gjerne for ventetid for statlige tiltak.

SSB er enig i at dette hadde vært interessant, både for kommunale tiltak i hjemmet (som støttekontakt) og mer omfattende tiltak (som fosterhjem). I dag fanger barnevernsstatistikken kun opp de saker der undersøkelser er avsluttet med vedtak om tiltak, men som ikke har fått iverksatt tiltak innen statistikkåret, - det vil si per telledato 31.12. Barnevernsstatistikken kan ikke si noe om hvor lang tid det tar før tiltak iverksettes, og fanger heller ikke opp ventetid på tiltak i løpet av året.

BLD informerer om at nye ODA, BIRK, vil kunne si noe om dette.

Sak 5.4 – Forsterket fosterhjem

KS ønsker nærmere definisjon av begrepet, - når skal forsterket fosterhjem være gjeldende?

SSB sier at de får henvendelse om nettopp dette, fra både enkeltpersoner, kommuner og direktorat. Per dags dato er det ikke en klar definisjon å gi, men SSB presenterer det som at det bør være økonomisk støtte til fosterforeldre (lønnsgodtgjørelse) involvert. Dette ligger på linje med BLDs oppfatning av begrepet – at det skal gjelde når det er økonomisk forsterkning utover kommunale satser.

SSB informerer om at det er mistanke om at noen kommuner bruker begrepet forsterket fosterhjem dersom det er flere tiltak involvert, som støttekontakt, økonomisk hjelp etter 4.4 ledd etc. Slik har KS også oppfattet dette. SSB påpeker at i barnevernsstatistikken skal alle tiltak registreres, det vil si hvert enkelt tiltak må med. SSB og KS har oppfatning av at det er opp til kommunene selv å definere begrepet forsterket fosterhjem, og at variasjoner finnes.

Det foreslås at BLD lager en klar definisjon av begrepet forsterket fosterhjem, som SSB legger ved i veiledning for skjema 15.